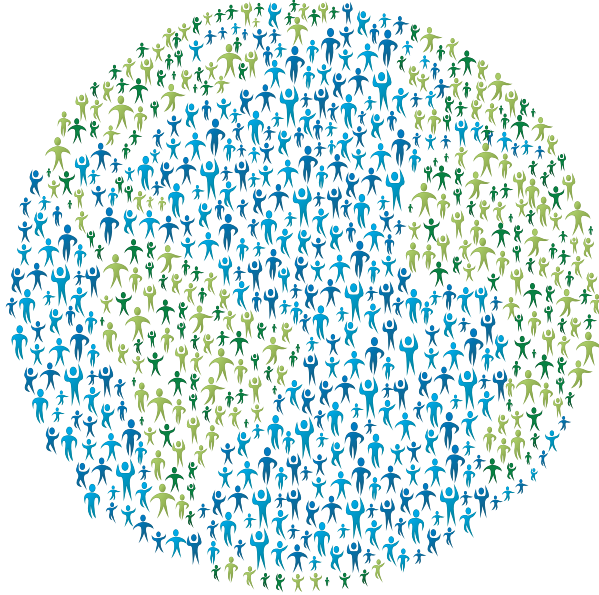

INTERNATIONELLA ARBETSORGANISATION ILO

*Alla människor, oavsett ras, religion eller kön, äger rätt i frihet,
ekonomisk trygghet och under lika förutsättningar arbeta i det
materiella välståndets och den kulturella utvecklingens tjänst.*

PHILADELPHIADEKLARATIONEN, 1944

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Utgångspunkten för bildandet av Internationella arbetsorganisationens (ILO) var att en universell och varaktig fred förutsätter social rättvisa. Därför bör alla människor i världen ha en skälig levnadsstandard, godtagbara arbetsvillkor och tillräckliga möjligheter att få ett anständigt arbete.

ILO arbetar för att dessa mål ska nås. En av organisationens centrala uppgifter är att med hjälp av internationellt samarbete åstadkomma sådana regler för arbetslivet som kan minska den osunda konkurrensen mellan nationerna om arbetsförhållanden och arbetsvillkor. ILO övervakar effektivt att reglerna följs, stöder utvecklingen av arbete under anständiga villkor samt avskaffandet av fattigdom med hjälp av utvecklingssamarbete samt producerar information om arbetslivet.

ILO är till sin struktur FN:s enda trepartsorganisation. Organisationens säte finns i Genève. Representanter för arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna deltar i ILO:s arbete på lika villkor som regeringarnas representanter.

- ILO bildades 1919.
- Finland blev medlem i ILO 1920.
- ILO blev FN:s första specialorganisation 1946.
- ILO tilldelades Nobels fredspris 1969.
- ILO har 185 medlemsstater (2012).
- Generaldirektör är från och med 2012 Guy Ryder.

ILO:s grundläggande principer

ILO:s grundläggande principer fastställdes i den s.k. Philadelphiadeklarationen 1944. I deklarationen konstateras följande: Arbete är inte en handelsvara. Yttrande- och föreningsfrihet är nödvändiga. Fattigdom var den än förekommer utgör ett hot mot välståndet i hela världen. Kampen mot brist ska utkämpas genom ett orubbligt internationellt samarbete. Alla människor har rätt att sträva efter såväl materiell som andlig utveckling under levnadsvillkor som utmärks av frihet och värdighet, rimlig ekonomisk trygghet och lika möjligheter. I deklarationen betonas dessutom målet full sysselsättning och yrkesutbildning.

ILO fastslog Philadelphiadeklarationens aktualitet 1998 genom deklarationen om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet. År 2008 godkändes deklarationen om social rättvisa för en rättvis globalisering. Denna deklaration fastställer ILO:s fyra strategiska mål, som är sysselsättning, socialt skydd, dialog med och mellan arbetsmarknadsorganisationerna, trepartsprincipen samt respekt för de grundläggande rättigheterna i arbetslivet. ILO förtecknade också följande grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, som alla dess medlemsstater är skyldiga att följa:

- föreningsfrihet och rätt att förhandla kollektivt
- avskaffande av tvångsarbete
- avskaffande av barnarbete
- avskaffande av diskriminering.

Beslutsfattandet i ILO

ILO:s högsta beslutande organ är den trepartiga internationella arbetskonferensen som hålls i Genève varje år i juni. Den godkänner bl.a. ILO:s konventioner och rekommendationer. På arbetskonferenserna finns från varje medlemsland två representanter för regeringen, en för arbetsgivarna och en för arbetstagarna. Var och en av dessa kan yttra sig och rösta fritt, oberoende av de andra.

Arbetskonferensen tillsätter det trepartiga förvaltningsrådet, vars mandatperiod är tre år. De nordiska länderna är turvis medlemmar av förvaltningsrådet. I det förvaltningsråd som valdes sommaren 2011 representeras de nordiska ländernas regeringar av Danmark. Förvaltningsrådet behandlar ILO:s verksamhet och budget. Det avgör också vilka ärenden som ska tas upp till behandling på arbetskonferensen.

4

Reglering av arbetsförhållandena

En av ILO:s centralaste uppgifter är att enligt trepartsprincipen bereda och anta internationella konventioner och övervaka att de följs. Fram till år 2012 har organisationen utarbetat 189 konventioner, som har gällt bl.a. förbud mot tvångsarbete och barnarbete, föreningsfrihet, likabehandling i arbetslivet, lika lön för män och kvinnor, moderskapsledighet, anställningstrygghet, social trygghet samt arbetarskydd och arbetshälsa. Finland har ratificerat 100 av dessa konventioner, varav 82 fortfarande gäller.

ILO följer också effektivt upp hur konventionerna iakttas. Det nationella fullföljandet av de konventioner som medlemsstaterna har ratificerat övervakas av en oberoende expertgrupp och av arbetskonferensens trepartiga specialkommitté, som behandlar tillämpningen av konventionerna.

Tanzanias president Benjamin Mkapa och Republiken Finlands president Tarja Halonen som ordförande för världskommissionen för globaliseringen.

ILO och globaliseringen

År 2002 tillsatte ILO:s dåvarande generaldirektör Juan Somavia en världskommission för att dryfta globaliseringens sociala dimension. I kommissionens slutrapport från år 2004 ges rekommendationer för hur globaliseringen kan styras i en rättvisare och mänskligare riktning.

Under de senaste åren har ILO särskilt satsat på främjande av anständigt arbete globalt. I agendan för anständigt arbete (Decent Work Agenda) betonas samarbetet mellan FN och de monetära finansinstituten och man försöker finna sådana politiska alternativ där arbete under anständiga villkor kan ställas i centrum för den ekonomiska politiken och socialpolitiken på såväl nationell som internationell nivå. ILO har också som mål att inkludera sysselsättningsfrågorna i medlemsländernas nationella tillväxtprogram. År 2008 godkände ILO deklARATIONEN om social rättvisa för en rättvis globalisering och år 2009 den globala sysselsättningspakten (Jobs Pact).

ILO bedriver numera också i övrigt en intensiv verksamhet inom det internationella organisationssamarbetet. Samarbetet med IMF, WTO och Världsbanken har tillfört verksamheten mer politisk konsekvens. ILO är en aktiv aktör även i FN och har lyft fram förbättrad sysselsättning och arbete under anständiga villkor som en del av FN:s millenniemål.

ILO har deltagit i G20-gruppens verksamhet. Bland annat av denna orsak är sysselsättningsfrågorna vid sidan av de ekonomiska frågorna numera en del av G20-agendan. G20-ländernas arbetsministrar sammanträder i allmänhet före det egentliga G20-toppmötet.

ILO och EU har utökat sitt samarbete under de senaste åren. EU och ILO ingår årligen ett bilateralt avtal, där målen för samarbetet fastställs konkret. Globaliseringens sociala dimension, som ILO betonar, framhävs starkt i EU:s externa verksamhet. ILO:s arbete under anständiga villkor och flera initiativ, såsom grönt arbete, har på ett synligt sätt lyfts upp även på EU:s dagordning.

ILO försöker lyfta fram sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågorna också på den utvecklingspolitiska agendan. ILO är en viktig utvecklingspolitisk aktör redan nu, men för att organisationens egna tekniska samarbete ska kunna anknytas fastare till FN:s utvecklingspolitiska verksamhet krävs ytterligare arbete.

Nu när sysselsättningsfrågorna har integrerats med den internationella agendan och samarbete mellan andra internationella organisationer har inletts, utsätts ILO:s verksamhet för press från medlemsländernas sida. ILO:s utmaning är att svara på medlemsländernas behov och visa konkreta resultat.

Projekt och utbildning

Förutom att skapa normer för arbetslivet genomför ILO program för att förbättra arbetsförhållandena, såsom Decent Work Agenda, och ger vägledning i frågor som gäller utveckling av arbetslivet. Organisationen har i de olika världsdelarna regionala kontor, som hjälper till med att genomföra utvecklingsprogrammen.

Under de senaste åren har ett utvecklingsobjekt varit utrotande av barnarbetet och organisationen har kallat frivilligorganisationerna att delta i samarbetet för detta syfte. ILO har cirka tusen internationella projekt som försöker skapa alternativ till barnarbete.

ILO erbjuder också utbildning och forskar i arbetslivet. Organisationens internationella utbildningscenter finns i Turin och det internationella forskningsinstitutet för arbetsfrågor i Genève.

ILO-ärendena i Finland

I Finland är det arbets- och näringsministeriet som ansvarar för och samordnar ILO-ärendena i samarbete med de övriga ministerierna och med hjälp av en treparts ILO-delegation, som har tillsatts av statsrådet. Delegationen består av representanter för arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt utrikesministeriet och arbetsmarknadsorganisationerna.

Anständigt arbete för alla

Internationella arbetsorganisationen ILO

ILO på internet

Arbets- och näringsministeriets webbplats:

www.tem.fi/index.phtml?s=sv&s=2358

ILO:s konventioner och rekommendationer på finska

www.tem.fi/files/25956/ilo_yleissopimukset.pdf

Internationella arbetsorganisationens webbplats på engelska,
spanska och franska: www.ilo.org

Arbets- och näringsministeriet
Avdelningen för arbetslivs- och marknadsfrågor
PB 32, 00023 Statsrådet
Växel 029 506 0000
www.tem.fi

Bilder: ILO och Shutterstock
Layout: Edita Publishing Oy

FINLANDS ILO-DELEGATION 2012

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY